

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Esercițiul acțiunii de regres (recurs) contra unui singur din obligații cambiari menține sau nu întreaga acțiunea contra tuturilor celor-l'alți, de și nici un act n'ar fi pornit contra lor, în termen util prevăzut de art. 345, 346 Cod. com. ? (Art. 343, 345, 346, 348, 350 și 946 Cod. com.) de d. C. N. Tonceanu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de Casație, secția I : V. Popoff cu Ana Bonciu și Vl. D. Cazacoff.

Curtea de apel din București, s. II ; Christo. Ath. Zappa și alții cu Ion P. Mexi și alții.

Curtea de apel din Iași, s. II ; Reiza Orenștein cu Solomon Zwiebel și alții cu o observație de d. D. A.

Bibliografie.

Exercițiul acțiunii de regres (recurs) contra unui singur din obligații cambiari menține sau nu întreaga acțiunea contra tuturilor celor-l'alți, de și nici un act n'ar fi fost pornit contra lor, în termen util prevăzut de art. 345, 346 Cod. com. ? (Art. 343, 345, 346, 348, 350 și 946 Cod. com.).

Pentru a rezolva această grea și delicată chestiune, care a ridicat o gravă controversă în jurisprudența și doctrina italiană, să reproducem texte din legiuirea noastră comercială (identice în dispozițiile lor esențiale cu ale Codicelui Italian) precum și texte din Codicele civil, cari se referă la această chestiune, și cari ar fi aplicabile conform art. 1 Cod. com. ori de câte ori Codicele comercial nu dispune alt-fel.

Art. 343 (it. 318) dispune că «posesorul cambiei neplătită la scadență poate să exercite acțiunea cambiari în contra unor din obligații sau contra unui singur dintre ei, fără să piardă dreptul său în contra celor-l'alți». Acest lucru nu este de cât o repetiție a art. 1043 Cod. civ., care dispune că «acțiunea intentată contra unuia din debitorii solidari nu poprește pe creditor de a exercita asemenea acțiune și în contra celor-l'alți debitorii». Asemenea avem și dispozițiunea art. 1872 Cod. civ. care prevede că «întreruperea civilă a prescripțiunii făcută contra unuia din debitorii solidari, are efect contra tuturilor celor-

l'alți codebitori ai săi». Din aceste texte, unite cu art. 345 și 346 Cod. com. trag unii concluziunea că *exercițiul acțiunii de regres contra unui singur din obligații cambiari menține întreaga acțiune contra tuturilor celor-l'alți de și nici un act n'a fost pornit contra lor, ca și cum ar fi exercitat'o contra tuturilor.*

De altă parte avem în Codicele comercial art. 348 (it. 322) care zice că «dacă posesorul exercită acțiunea cambiari colectiv în contra giranților și în contra trăgătorului ei se bucură în privința fie-căruia din ei de termenul fixat în articolele de mai sus».—Asemenea articolul 350 (it. 325) Cod. com. care venind după art. 345 și 346 același codice conține că «posesorul cambiei pierde acțiunea în contra trăgătorului și în contra giranților după expirarea termenelor de mai sus 1°... 2°... 3° pentru exercițiul acțiunii de recurs. Giranții perd asemenea acțiunea lor de recurs în contra obligațiilor anterioare, după expirarea termenelor de mai sus *fie-care în ceea ce'l privește*».—Iar art. 946 (it. 916) al. 3 același codice, dispune că «...în obligațiunile cambiari actele întreruptive de prescripțiune făcute în persoana unuia din coobligați nu produc nici un efect față cu cei-l'alți coobligați». Din aceste texte, alții, trag concluziunea contrarie că «cade în acțiunea cambiari față cu cei-l'alți giranți posesorul cambiei care a pornit acțiunea în timp util numai în contra unuia dintr'ênșii».

— În susținerea primei opiniuni, se zice, că numai în art. 343 (it. 318) se găsește sancțiunea conservării dreptului posesorului cambiei. Că dacă în următorul art. 345 (it. 320) se dispune că acțiunea cambiari contra unuia din obligații pe cale de recurs trebuie, de ordinar, să fie intentată în 15 zile de la data protestului și astfel am decide că acțiunea cambiari de regres executată în acest termen să producă efect numai pentru partea acționată, prin aceasta art. 343 ar deveni de cele mai multe ori iluzoriu, s'ar sancționa cu alte cuvinte permanența acestui

drept și în același timp ar fi fără efect, din cauza scurtului termen în care ar trebui să se exercite, ceea ce ar constitui o adevărată contradicțiune. Această contradicțiune nu trebuie admisă și de aceea coordonând art. 343 cu art. 345 și 346, trebuie să le interpretăm în sensul că acțiunea contra fie-căruia din coobligați trebuie să fie propusă în termenul de care vorbește articolele 345 și 346; însă odată pusă în mișcare în termen util această acțiune, chiar numai contra unuia din ei, nu mai poate fi loc la decadența pentru neobservarea termenului și în privința celor-l'alți giranți. Fiind dar exercitat în termen regresul contra unuia din giranți, adică *contra unui debitor solidar* evident că l'a exercitat în termen contra tuturilor celor-l'alți. Art. 345 nu impune că contra tuturilor giranților trebuie să se exercite acțiunea de regres în termen de 15 zile, este suficient ca să se exercite contra unui singur, în termen, pentru ca să nu piardă acțiunea contra tuturilor; și aceasta e rațional, pentru că fiind toți giranții debitorii solidari, exercițiul dreptului printr'un act întreruptiv adresat numai unuia din debitorii solidari, întrerupe prescripțiunea contra celor-l'alți, și aceeaștia nu pot deci să opună această decadență posesorului cambiei (art. 1872). Că art. 343 (it. 318) este făcut după aceleași principii care regulează obligațiunea solidară, recunoscute și de Codicele civil prin art. 1042 și 1043.

În ceea ce privește dispoziția din art. 348 (it. 322) acest articol se conciliază cu interpretarea de mai sus, fiind că el prevede o altă ipotesă, el dispune pentru cazul când s'a exercitat în *mod colectiv* acțiunea de recurs contra giranților și trăgătorului; printr'ensul s'a voit a face să dispară îndoiala relativ la termenul ce ar fi trebuit să se observe într'o atare ipotesă, și s'a rezolvat în sensul de a prescrie observarea termenelor din articolele precedente, față de fie-care din coobligați; pe când fiind vorba de acțiunea individuală se va urma conform art. 343.

Și în fine să nu se obiecteze, adaugă partizanii acestei opinii, că printr'o asemenea interpretare ar rămâne pentru un timp îndelungat nesigură condițiunea coobligaților, căci acest pericol este exclus prin dispozițiunea art. 342 care prescrie încunoștințarea de la girant la girant până la trăgător sau emitent⁽¹⁾.

— Opiniunea de mai sus însă trebuie res-

pinsă, precum o respinge și mare parte din jurisprudența și doctrina italiană.

În adevăr, din spiritul Codicelui comercial rezultă că legiuitorul când a stabilit un termen scurt pentru acțiunea de regres, a făcut aceasta pentru siguranța giranților, siguranță care n'ar mai fi existat de loc, dacă acțiunea intentată contra unui girant ar fi trebuit ca să echivaleze ca acțiune intentată contra tuturilor celor-l'alți giranți, să întrerupă cu alte cuvinte *decadența* sau *prescripțiunea* contra lor, rămânând posesorului cambiei calea deschisă contra atâtor giranți, separați și succesivi, 5 ani, până să se prescrie acțiunea de regres contra lor numai pentru cuvântul că s'a pornit contra unuia din ei. Ar fi o adevărată panică pentru bancheri, formulată numai, o asemenea teorie.

Dar noi vom demonstra că spiritul legiuitorului concordă cu textele clare ale legii. Coordonând textele din codice cu principiile dreptului vom demonstra până la evidență că e greșită prima opiniune.

Litera legii, precum rezultă din combinațiunea art. 345 și 350 este clară, *decade* din acțiunea de recurs posesorul care a lăsat să treacă termenul pe care legea l' pune pentru intentarea ei; termen care după art. 345 este de 15 zile, în care acțiunea în regres trebuie să fie exercitată contra orî cărui dintre obligați, individual, iar în art. 350 se zice că posesorul cambiei pierde acțiunea de regres când n'a exercitat'o în termen. Iată ce a neglijat cei ce susțin prima opiniune de a examina și coordona cu cele-l'alte articole: art. 350 care e decisiv în chestiune, după cum se vede din textul reprodus mai sus. Acest articol dispune pierderea acțiunii de regres *ca sancțiune* a dispozițiunii art. 345 care fixează termenul. Decadența cu care art. 350 Cod. com. amenință pe posesorul cambiei care nu exercită acțiunea de recurs în 15 zile contra coobligaților cambiari, este o adevărată și proprie prescripțiune în favoarea acestora, întru cât fiind trecut termenul, ei sunt liberați de orî-ce acțiune; și dacă examinăm bine acțiunea cambiară, găsim că ea poate fi *de regres* sau *principală*, după cum se exercită contra codebitorilor (trăgătorul sau giranții) sau contra debitorului principal (acceptantul sau emitentul), deci tot asemenea și pierderea dreptului de a exercita această acțiune poate privi sau pe codebitorii sau pe debitorul principal. În primul cas pierderea ia numele de *decadență*, în al doilea, este în general când numai are loc acțiunea cambiară propriu zisă, precum este în cazul articolelor 281 și 351 Cod. com. și ia numele de *prescripțiune*. Și într'un cas și într'altul, lucrul privit în substanța și efectele sale, este același, de oare-

(1) În favorul acestei opinii: *Cas. Torino*, 16 August 1899. *Foro-Italiano* 1899, I, pag. 1394; — *Apel Cagliari* 12 Noembrie 1891; *Ibidem*, I, pag. 96; — Consultă: *Apel Palermo*, 28 August 1897; *Ibidem*, 1897, I, pag. 1387; — *Cas. Torino*, 30 Maii 1890; *Ibidem* 1891, I, pag. 1132 în notă, care confirmă sentința din 16 Maii 1889 a Curții de *Apel Cassalle*.

ce în cazul *decadenței* concurg toate elementele *prescripției* ast-fel precum o definește Codicele civil prin art. 1837, adică că «prescripția este un mijloc de....., a se libera de o obligațiune.....» și principiile din Codicele civil se aplică și în materie comercială orî de câte orî Codicele de comerț nu conține dispozițiuni care să'y respingă sau modifice aplicațiunea; cum este de exemplu în art. 946 Cod. com. *Decadența* este o adevărată *prescripție*.

Or, decadența din art. 350 este o speță de prescripție regulată de Codicele de comerț prin art. 946 după care «în obligațiunile cambiare actele intreruptive de prescripție față cu unul din coobligați *nu au efect față cu cei-l'alți*». Față cu acest text de lege, nici nu se mai poate aplica art. 1872 Cod civ., fiind că a regulat'o în alt mod legea comercială, prin art. 948. Și este lesne de înțeles că lucrul este așa: solidaritatea în obligațiunile cambiare rezultă numai din natura lor comercială; și diferă de solidaritatea normală, așa că o putem foarte bine califica ca o *creațiune a legii positive, amplificată*, deci susceptibilă de o regulare deosebită și particulară; în adevăr, în obligațiunea cambiară, coobligații pot fi necunoscuți între ei, cas care foarte adesea se întâmplă, obligația cambiară naște pentru fie-care din coobligați în momente diferite, succesive, în locuri chiar foarte depărtate; și finalmente nu se aplică la atari coobligați dispoziția normală a subdivisiunii datoriei în raporturile d'între ei prevăzută de Codicele civil prin art. 1053; pe când coobligații cambiari sunt ținuți fie-care din ei, în ordinea progresivă, de întreaga și complectă obligațiune;—și toate acestea sunt o consecință naturală și necesară a lucrurilor, pentru că după principiile fundamentale ale noiei doctrine cambiare, girul cambiei crează un nou contract de emisiune, care înainte de a se crea între emitent și priimitor se determină între girant și giratar: se nasc atâtea contracte cambiare și atâtea obligațiuni bine distincte, câte sunt operațiunile; și toate aceste obligațiuni nu iau de cât de la ele însăși ființa lor în conformitate cu legea care le regulează ca contracte autonome și independente. De aci a urmat dispozițiunea specială a articolului 946 al. 3 Cod. com., de aci sancțiunea decadenței din art. 350 același codice, independent de exercițiul ce s'ar face cu acțiunea contra unuia din coobligați. Fie-care din coobligații cambiari sunt ținuți printr'o obligațiune proprie și autonomă: proprie și autonomă deci este și acțiunea relativă, care trebuie să se reguleze de la sine, iar nu să se susție pe alta de la care nu depinde.

Legiuitorul prin dispoziția art. 348 (it. 322) a sancționat o dată mai mult decadența acțiunei

de regres când n'a fost pornită contra fie-cărui din coobligați, și a stabilit autonomia fie-cărei obligațiuni. Este destul a'l reproduce spre a demonstra aceasta: «dacă posesorul exercită acțiunea cambiară colectiv în contra giranților și trăgătorului ei se bucură *în privința fie-cărui din ei de termenul fixat în articolele de mai sus*». Va să dică din acest articol rezultă, că se prescrie observarea termenelor respective chiar în cazul de acțiune colectivă contra coobligaților Dacă ar fi de ajuns a intenta acțiunea în termen contra unui singur numai din coobligați, pentru a salva decadența acțiunei contra celor-l'alți, pentru ce atunci se prescrie ca în cazul de exercițiu colectiv, să se observe pentru fie-care, termenii? Manifestă și neconciliabilă contradicțiune ar fi aceasta și imposibil de închipuit.

Dar s'a țin în opiniunea contrarie că art. 343 (it. 318) ar fi categoric față de expresiunile pe cari le întrebunțează «fără a pierde dreptul său către cei-l'alți». Inșă acest articol trebuie înțeles că este stabilit în subordonare cu exercițiul dreptului în termenul prevăzut de art. 345 și 346, constă în intențiunea legiuitorului de a rezerva posesorului cambiei care a introdus acțiunea contra unuia din coobligați, dreptul și contra celor-l'alți, care sub imperiul codicelui precedent italian și cel francez precum și al nostru din 1840, se consideră *ipso jure* liberați prin efectul introducerii acțiunei contra autorului lor. Art. 343 nu este de cât repetițiunea art. 1043 Cod. civ. care dispune că «*acțiunea intentată contra unuia din debitori nu poprește pe creditor a exercita asemenea acțiune și în contra celor-l'alți debitori*». Aceste articole zic numai că faptul de a fi intentat acțiunea contra unuia din coobligați *nu ridică dreptul creditorului de a o exercita și contra celor-l'alți, dar* nici de cum, că *ar echivala cu exercițiul acțiunei chiar și contra celor necitați*. Art. 343 care urmează art. 342 care e relativ la notificarea avisului ce trebuie să se facă de la girant la girant, zice că se poate exercita acțiunea de regres contra unora din coobligați sau contra tutulor și că faptul de a fi început-o contra unui singur nu produce pierderea dreptului contra celor-l'alți, *că adică dacă posesorul acțiunează pe unul din giranți să nu se socotească prin aceasta că a renunțat la cele-l'alte acțiuni de regres; iar* nici de cum *nu s'a gândit că acțiunea de regres intentată contra unuia din giranți ar constitui exercițiul recursului către toți*. Alt ceva e decadența că ai lăsat să treacă termenul (345, 350 și 946) și alt ceva e decadența din nepornirea acțiunei contra tutulor debitorilor solidari (1043 C. civ.) care nu are ce căuta în cazul nostru.

Resumându-ne zicem că dacă am admite opinia contrarie, am resturna principiul autonomiei obligațiunilor cambiare, făcând să zică articolul 343, aceea ce acest articol nu zice; am eluda limitarea specială și proprie a responsabilității fie căruși girant; am face zadarnic principiul stabilit în materia cambiară, care nu admite întreprinerea de la persoană la persoană⁽²⁾.

C. N. Toneanu.

Curtea de casație, secția I

22 Ianuarie 1901

Președinția D-lui Gr. Lahovari, Președinte
V. Popoff cu Ana B. Bonciu
și Vl. D. Cazacoff

Imobil dotal. — Inalienabilitatea lui. — Avere parafernala. — Constituția ei ca dotă de către părinții femeii. — Participarea femeii la contractul de căsătorie. — Art. 1233, 1234, 936, 1283 și 1285 C. civ. — Contract de căsătorie. — Transcrierea lui din oficiu. — Art. 1228 C. civ.; 710 Pr. civ.; 228 C. civ.

1. Un imobil parafernala al femeii, constituit dotă de către părinții ei, devine imobil dotal dacă și femeia a participat la contractul de căsătorie și prin urmare inalienabil.

2. De și legea prevede că transcrierea unui act dotal se face după cererea părților contractante, totuși transcrierea făcută din oficiu nu e mai puțin valabilă pentru că această formalitate este o consecință a cererii de autentificare și a naturii actului.

Decisiunea 28/901. — Respins recursul făcut de V. V. Popoff contra deciziei Curții de apel Galați, s. I, No. 38/99 în proces cu Ana B. Bonciu și Vladimir D. Cazacoff.

Curtea.

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. Buiuciu;

⁽²⁾ Vezi în sensul acestei opinii: *Cas. Torino*, 7 Aug. 1891. *Foro-Italiano* 1891, I, pag. 1132; — *Vidari*: Il nuovo Codice di com. art. 320 și Corso di diritto commerciale, VII, § 4098; — *Mortara*: Cod. com., parte II, art. 915—916, pag. 204; — *D. Supino*: Sopra una massima di giurisprudenza cambiaria: *Din Com.*, 1900, XVIII, cod. 422.

Cour de cassation, 1° chambre

22 Janvier 1901

Présidence de M. G. Lahovary, Président
V. Poppoff contre Anne B.
Bonciu et V. D. Cazacoff

Immeuble dotal. — Inalienabilité. — Biens paraphernaux. — Constitution de ces biens en dot par les parents de la femme. — Participation de la femme au contrat de mariage. — Art. 1233, 1234, 936, 1283 et 1285 du Code civil (1540, 1541, 1091, 1574, 1576 français). — Contrat de mariage. — Transcription d'office. — Art. 1228 du Code civil (1394 français); 710 du nouveau Code de procédure; 228 du Code civil.

1. Les biens paraphernaux, constitués en dot par les parents de la femme lors d'un mariage subséquent, deviennent dotaux, et, par conséquent, inaliénables, toutes les fois que la femme a pris part à la rédaction du contrat de mariage.

2. Bien que la transcription de l'acte dotal ne se puisse faire, selon les prévisions de la loi, que sur la demande des parties contractantes, la transcription d'office n'en est pas moins valable: cette formalité n'est, en effet qu'une conséquence de la requête aux fins d'authentification et de la nature de l'acte.

Pe d-l avocat Rădulescu în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d. avocat B. Păltineanu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 1233 și 1234 Cod. civ. combinat cu art. 936, 1283 și 1285 Cod. civil, de oare ce Curtea de apel declară de avere dotală bunurile parafernale ale femeii când aceste bunuri în loc de a și le constitui dânsa dotă la trecerea în a doua căsătorie i le constituie părinții și ea declară că se mulțumește pe dota ce i constituie tatăl și mama sa».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că Ana B. Bonciu — intimată în recurs — a fost căsătorită mai întâiu cu G. Tonef, când părinții ei i-a constituit ca dotă o casă din Tulcea; că încetând din viață Tonef, Ana Bonciu trece în a doua căsătorie cu Vladimir Cazacoff, — intimat și acesta în recurs — și atunci iarăși părinții ei i constituie dotă aceeași casă, pe care dânsii o luaseră în posesiunea și administrarea lor, dupe moartea primului lor ginere; că, această casă, Vladimir Cazacoff, ca mandatar al soției sale, o vinde lui V. V. Popoff — recurentul de azi — dar înainte de a se transcrie actul, Ana Cazacoff revocă procura ce dăduse soțului său, și refuză de a mai da curs vânzării sub cuvânt că casa este dotală; că din această cauză, recurentul Popoff, a intentat soților Cazacoff, acțiune care face obiectul procesului de față, prin care Popoff a cerut ca să fie obligați intimații să transcrie actul de vânzare, sau să i restituie prețul de 6500 lei și să i plătească 3000 lei cu titlul de daune; că, tribunalul admitând în parte acțiunea, a obligat pe intimatul Vladimir Cazacoff, să restituie lui Popoff suma de 6500 lei, prețul imobilului cum și a i plăti 500 lei cheltueli de judecată în care intră și daune iar față de Ana Bonciu a respins acțiunea ca nefondată; că Popoff făcând apel, Curtea din Galați prin decisiunea atacată azi cu recurs, a respins apelul ca nefondat și a confirmat sentința primilor judecători:

Considerând că întru cât Curtea de fond, constată în fapt, că intimata Ana Bonciu a luat parte la contractul de căsătorie, prin care părinții săi îi constituie dotă o avere a ei, fără ca dânsa să facă vre-o obiecțiune și astfel și-a însușit constituirea dotei, apoi, cu drept cuvânt din această împrejurare a dedus că constituirea de dotă s'a făcut de însuși viitoarea soție și în atare cas, imobilul înstrăinat fiind dotal, nu poate fi vorba de violarea textelor de lege citate în sus arătatul motiv de casare.

Asupra motivului al II-lea de casare invocat:

«Violarea art. 1228 C. civil combinat cu 710 Pr. civ. căci din certificatul greșit tribunalului Tulcea No. 22459/98 se vede că contractul dotal s'a transcris în registru de foi dotale din oficiu, contrariu dispozițiilor art. 710 Pr. civ., care spune că pentru transcrierea unui act dotal trebuie făcută cerere din partea părților contractante, care trebuie prezentată tribunalului de părți în persoană sau prin mandatar special și sancțiunea acestui text de lege se vede în art. 228 C. civ. care prevede că aceste forme trebuie îndeplinite sub pedeapsă de nulitate».

Considerând că după dispozițiunile art. 1228 Cod civil convențiunile matrimoniale trebuie a fi făcute prin tribunal înainte de celebrarea căsătoriei, după formele stabilite de Codicele de procedură civilă sub pedeapsă de nulitate;

Considerând că art. 710 Procedura civilă, prevede că mai înainte de celebrarea căsătoriei ambii soți împreună cu cei ce au constituit dota se vor prezenta împreună sau prin procuratori speciali înaintea tribunalului domiciliului bărbatului cu petiție subscrisă de dânsii spre a cere transcripțiunea contractului în registrul tribunalului;

Considerând că din combinațiunea acestor texte rezultă că aceia ce legiuitorul a prescriș sub pedeapsă de nulitate, este că contractul de căsătorie să fie făcut cu formele publice, impunând părților să se prezinte în persoană sau prin procuratori speciali înaintea trib. spre a cere transcrierea lui;

Considerând în specie, că Curtea de fond, constată în fapt, că toate părțile s'au prezentat în persoană înaintea trib. în ziua de 15 Noembrie 1895 și cu petiția înreg. la No. 144 subscrisă de ele, înfățișând acel contract, au cerut autentificarea lui, iar trib., în baza acelei cereri, a investit actul cu autenticitatea legală și după ce a îndeplinit prescripțiunile art. 712 Pr. civ. a operat și transcripțiunea lui în registru special al foilor dotale; că așa fiind, voința legiuitorului ca contractul de căsătorie să fie în formă publică este îndeplinită cu prisosință, înteiu prin autentificarea actului, cerută de părți și al doilea prin transcrierea lui din ordinul trib. în registrul special, ca consecință a cererii de autenticitate, și a naturei actului, de unde rezultă că mijlocul de casare e neîntemeiat și urmează a fi respins.

Asupra ultimului motiv de casare invocat :

«Violarea art. 1552 și 1554 Cod civ. combinat cu art. 1546 Cod. civil de oare-ce revocarea procurei, în baza căreia s'a făcut vânzarea, s'a notificat mandatarului și cumpărătorului posterior autentificării actului de vânzare și cumpărătorul cumpărând cu bună credință, mandanta era obligată față de el a aduce la îndeplinire cele contractate de mandatarul său. Curtea de apel a interpretat greșit faptele pe care se bazează când susține că eu aș fi avut cunoștință de revocarea mandatului când am contractat cu mandatarul, dar chiar admitând că ar fi așa, Curtea violează legea și principiile de drept când susține că nu este valabil contractul făcut de mandatarul când terțul avea cunoștință de revocarea mandatului, cu toate că invocarea nu a fost modificată mandatarului».

Considerând că odată stabilit, că imobilul în litigiu, este dotal și că contractul de căsătorie s'a făcut cu observarea formelor prescrise de lege, devine fără interes a se mai discuta cestiunea care face obiectul acestui ultim motiv de casare, căci chiar dacă procura nu era revocată în mod valabil în momentul înstrăinării, totuși, conform art. 1248 Cod. civ. imobilul fiind inalienabil în timpul căsătoriei, mandatarul Vladimic Cazacoff, nu putea să-l înstrăineze;

Că de alt mintrelea, Curtea de fond, constatând din-

tr'o serie de împrejurări anume arătate în decisiunea atacată și stabilind ast-fel în mod suveran, că procura lui Cazacoff era revocată în momentul vânzării și că de această revocare avea cunoștință atât mandatarul cât și terțul aqvisitor adică recurentul Popoff, apoi, din acest punct de vedere, sus arătatul motiv de casare devine neîntemeiat, și dar, urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Curtea de apel București
secția II

11 Ianuarie 1901

Președenția D-lui I. Cerchez, Președinte

*Christo Ath. Zappa și alții
cu Ion P. Mexi și alții*

Conexare.— Când are loc.—

Un apel retras nu poate da loc la conexare cu un alt apel.—

Art. 110 Pr. civ. — Apel trimis spre conexare.—Curtea de trimitere.—Desesizare.

Un apel retras de la o instanță nu poate servi de bază la conexarea lui cu un alt apel făcut în aceeași cauză și între aceleași persoane, având același obiect. Și dacă apelul retras era cel mai vechiu, Curtea căreia s'a trimis spre conexare apelul cel nou, se poate desesiza de acel apel și retrimite spre judecare la Curtea de trimitere.

Curtea,

Având în vedere incidentul ridicat de apărătorii d-lui Hristo P. Mexi;

Având în vedere că din actele aflate în dosarele No. 542/99 și 1165/900 se constată că Ion P. Mexi în ziua de 5 Iunie 1899, a făcut apel contra sentinței cu No. 409/99 a tribunalului Ilfov, secția I, prin care se ordonă sequestru judiciar asupra averei rămasă de la defunctul Vangheli Zappa și care apel s'a repartizat la această secțiune; că în urmă Christo Ath. Zappa și alții au făcut și ei apel în contra aceleiași sentințe și care apel s'a repartizat la secția I;

Având în vedere că Ion P. Mexi prin petițiunea înregistrată la No. 6869 din 21 Iulie 1900, dată acestei secțiuni, înainte de a se fi fixat o zi pentru judecată și de a se scoate prin urmare citațiunii, declară că și retrage apelul și cere închiderea dosarului, petițiune pe care se și pune rezoluția «la dosarul afacerii»;

Având în vedere că în urmă în ziua de 9 Noembrie 1900 cu ocazia judecării de către secția I a apelului

Cour d'appel de Bucarest
2-e chambre

11 Janvier 1901

Présidence de M. I. Cerkez, Président

*Chrétien Ath. Zappa et autres
contre Jean P. Mexi et autres*

Connexité.— Quand y a-t-il lieu à connexité? — Un appel retracté ne peut pas entraîner sa connexité avec un autre appel. — Art. 110 du Code de proc. civ. (171 français). — Appel renvoyé aux fins de connexité.—Cour de renvoi.—Desaisissement.

Un appel retracté d'une chambre ne peut plus servir de fondement à une demande de connexité avec un autre appel formé dans la même cause, entre les mêmes parties et ayant le même objet. Si l'appel retracté était le plus ancien en date, la Cour, à laquelle l'appel le plus récent a été renvoyé, aux fins de connexité, peut s'en dessaisir et le renvoyer, aux fins de jugement, à la Cour de renvoi.

făcut de Christo Ath. Zappa și alții contra aceleași sentințe, se propune de către unul din intimați trimiterea acestui apel la această a doua secțiune, în vedere că există aci un apel anterior făcut contra aceleiași sentințe de către Ion P. Mexi, la care cerere acesta se opune, declarând în instanță, precum declarase mai înainte prin petițiune scrisă dată acestei a doua secțiuni, că și-a retras apelul său repartizat la secția II și nu și-l mai susține, că așa fiind acest apel ne mai având existență nu mai poate fi loc la nici o joncțiune; cu toate acestea însă secțiunea I, în majoritate, bazându-se pe faptul că această secțiune n'a făcut nici o încheiere prin care să ia act de această retragere de apel, decide a se trimite acest apel la această secțiune spre a fi conexas și judecat cu apelul făcut de Ion P. Mexi;

Considerând că fie-care instanță judecătorească sau secțiune are dreptul de a aprecia și statua atât asupra competenței sale, cât și asupra legalei ei sesisări; iar desesizarea unei instanțe nu investeste prin aceasta, pe o alta de acelaș grad (*par in parem non habet imperium*);

Considerând că de și în regulă generală secțiunea unei Curți sesisată mai întâiu cu un apel, este în drept a conexas și judeca toate apelurile ulterioare făcute contra aceleiași sentințe și repartizate la alte secțiuni însă desesizarea acestora depinde de existența unui apel anterior repartizat la altă secțiune;

Considerând în specie că în ziua de 9 Noembrie 1900 când a venit spre judecată la această secție apelul făcut de Christo Ath. Zappa și cei-l'alți exista deja o petițiune dată de Ion P. Mexi la secția II prin care acesta declară că și retrage apelul său; că dacă aceasta nu era suficient, ci s'ar pretinde că ar mai fi fost necesar ca judecata să fi luat act de aceasta, dar în acea instanță chiar față de toate părțile el a declarat că și retrage apelul făcut la secția II și nu voește a și-l mai susține, declarațiune de care s'a luat act; că ast-fel din aceste desbateri și declarațiune, reeșind în mod manifest că secția II nu mai era competente, căci nu mai avea nici un apel a judeca, urma ca secția I să reșie afacerea, sau cel mult să fi ajurnat judecarea până ce secția II s'ar fi pronunțat asupra retragerii apelului făcut de Ion P. Mexi; că neținând seamă de toate acestea fără drept a trimis acestei secțiuni apelul făcut de Christo Ath. Zappa și alții spre a fi conexas și judecat cu arătatul apel făcut de Ion P. Mexi;

Considerând în fine că în instanța de azi, viind la ordine judecarea apelului făcut de Ion P. Mexi, acesta a declarat din nou, asemenea față cu toate părțile citate că și menține declarațiunea sa făcută prin petițiunea înregistrată la No. 6869 din 1900 și cea făcută înaintea primei secțiuni, că și retrage acest apel și cere închiderea dosarului, declarațiune care fiind acceptată de adversari fără nici o obiecțiune, a făcut ca Curtea să ia act de ea și să declare închis dosarul;

Considerând că posterior acestei decisiuni a Curței, revenind la ordine și judecarea apelului făcut de Christo Ath. Zappa și cei-l'alți, trimes acestei secțiuni de către secția I, s'a propus retrimiteria lui la I-a secțiune unde fusese repartizat căci numai are cu ce apel a fi conexas;

Considerând că apelul făcut de Ion P. Mexi la această secțiune fiind retras și dosarul închis, fără ca să se fi propus vr'o conexare, cu acela făcut de Christo Ath. Zappa și alții trimes de secția I, urmează că acesta ne mai având un altul anterior la această secțiune n'are cu ce fi conexas și ca atare urmează a fi restituit primei secțiuni la care a fost repartizat spre a procede la judecarea lui;

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile d-lui procuror Stambulescu;

Dispune:

Ca apelul făcut de Christo Ath. Zappa și alții să se restituie la secțiunea I a acestei Curți care a fost legalmente sesisată cu judecarea lui.

(ss) M. Iulian, M. Paleologu, Ath. Athanasovici.

Opiniune

Având în vedere că prin incidentul ce s'a ridicat se tinde ca Curtea să declare că nu poate intra în judecarea apelului făcut de Christo Ath. Zappa și alții trimes de la secția I, prin jurnalul No. 2682/900, de oare-ce secțiunea II s'ar găsi desesisată prin retragerea apelului lui Ion P. Mexi și o secțiune nu are cădere a sesisa altă secțiune;

Considerând că în cas când sunt mai multe apeluri repartizate la diferite secțiuni, făcute contra aceleiași sentințe date între aceleași părți și în care obiectul și cauza sunt în strânsă legătură, interesul unei bune administrațiuni a justiției, cere ca toate apelurile să fie judecate de odată și anume de secțiunea care a fost cea dintâi sesisată (art. 110 Pr. civ.);

Că în specie este necontestat că sunt făcute două apeluri, dintre care cel mai vechi este repartizat la această secțiune iar cel-l'alt la secția I;

Că prin urmare secția II este în drept a judeca ambele apeluri fiind cea dintâi sesisată și deci bine s'a trimes apelul de secția I;

Considerând că este nefondat a se susține că secțiunea II a fost sesisată de secția I, de oare-ce, din simpla lectură a menționatului jurnal se vede că secția I în vedere că un alt apel mai vechiu era repartizat la secția II, a dispus numai trimiterea afacerii la această secțiune spre conexare; că prin această trimitere secția I n'a sesisat secția II, ci a luat o măsură care se obișnuiește în practică în interesul unei soluțiuni mai repede a proceselor, evitând cu modul acesta o amânare care ar fi avut loc la secția II, spre a se cere dosarul făcut în cel-l'alt apel la secția I, și în urmă a se pronunța conexarea apelurilor;

Că, acest apelant de și dedese o petițiune la secția II, prin care declară că și retrage apelul, și de și acest fapt fusese adus la cunoștința secției I, după cum rezultă din menționatul său jurnal, totuși această simplă declarație de retragere a apelului nu poate împiedica pe secția I a trimite apelul la secția II căci, în adevăr, este necontestat în drept, că în cas când o parte voește a se lăsa de proces, trebuie ca judecata să ia act de aceasta și printr'o încheiere să încuviințeze închiderea procesului (V. art. 260 Pr. civ.);

Că, prin urmare, până la facerea unei asemenea încheieri instanța rămâne încă sesisată de afacere;

Că, așa fiind, bine a trimis secția I apelul la secția II, fiind-că, în momentul trimiterei, secția II era încă sesisată de afacere întru cât încheerea prin care s'a constatat retragerea apelului lui Ion P. Mexi n'a avut loc de cât astă-zî, când procesul era pus la ordinea zilei ;

Că, apelul de la secția I fiind regulat trimes la secția II, părțile urmau a cere mai întâi conexarea ambelor apeluri (art. 110 Pr. civ.) ;

Că, dacă se proceda ast-fel, este evident că nu se mai putea susține că, dacă apelul cel vechi s'ar fi retras, secția II n'ar mai fi putut judeca apelul trimes de la secția I ;

Că aceiași soluțiune trebuie admisă și atunci când partea n'a cerut conexarea, cum este în specie, fiind-că legea acordând părților dreptul de a cere conexarea, a înțeles că dênsele să usese de acest drept cu bună credință și fără ca o parte se surprinză pe cea-l'altă ; că a cere singur la secția I a trimite apelul său la secția II, spre a se conecta cu un alt apel mai vechi și a nu cere conexarea la timp la secția II, și a nu obiecta nimic când apelantul își retrage apelul de care era sesisată secția II, cum s'a urmat în cazul de față, toate acestea denotă că partea avea de scop numai de a face ca afacerea să nu poată fi judecată de o cam dată nici de o secțiune nici de alta, întârziind cu modul acesta rezolvarea repede a unui proces de natură urgentă, ceia-ce nu se poate tolera ;

Pentru aceste motive suntem de părere că această secțiune să reție și să judece apelul lui Christo Ath. Zappa, ce 'i s'a trimes de secția I.

(ss) I. Cerchez, Al. Dobriceanu.

Lată acum și decisiunea Curții de apel secția I care, ordonase trimiterea afacerii spre conexare la Curtea de apel secția II :

Curtea,

Având în vedere cererea făcută de Christo P. Mexi, de a se declara conexat apelul prezent cu acel făcut de Ion P. Mexi la 5 Iunie 1899, anterior acestui present, care datează de la 3 Iulie, și a se trimite afacerea în judecata secțiunii II, unde a fost repartizat acel apel ;

Având în vedere că, după prezentarea acestui apel, Ion P. Mexi a dat la secția II, sub data de 21 Iulie 1900, o declarațiune prin care 'și retrage apelul, declarațiune care s'a primit de președinte, dar fără ca prin o încheere a Curței să se fi dispus închiderea dosarului ;

Având în vedere că, ori-cine e liber să 'și retragă în mod unilateral, fără consimțimentul adversarilor, acțiunea sa și apelul, pe cât timp instanța respectivă nu e încă angajată, de oare-ce până atunci acțiunea sa și apelul nu e de cât o ofertă de contract judiciar, ne primită de partea cea-l'altă, și dar ca ori-ce ofertă ne acceptată se poate retrage ori-când, dar fiind-că de aci, pe de o parte, ar resulta că apelantul etc., adică oferentul poate să revină asupra chiar retragerii ofertei sale și să reievieze deci apelul sa și acțiunea, și că, pe de altă parte simplul fapt al acțiunii, apelului etc., poate să causeze daune părții adverse, și că, în fine, odată un asemenea act prezentat, instanța rămâne sesizată de el, și pentru a fi desesisată de el, dênsele trebuie să se pronunțe, de aceia legiuitorul a prescriș prin art. 261 Pr. civilă, că asupra retragerii să se facă

o încheere judecătorească, care, constatând retragerea să ordone închiderea dosarului respectiv ;

Având în vedere că, în specie, neexistând o asemenea încheere, secția II a acestei Curți trebuie considerată ca sesisată încă, iar declarațiunea verbală a lui Ion P. Mexi, făcută azi în audiență înaintea acestei Curți secția I că, 'și retrage apelul de la secția II, nu poate avea efecte mai mari de cât declarațiunea scrisă în acest sens ; că dar, cată a se admite cererea părților de a se declara conexat apelul prezentat cu înteiul, atrăgând pe acea sesisată în urmă, urmează a se admite cererea părților de a se înainta toate apelurile la secția II, conform art. 110 din Pr. civilă ;

Pentru aceste motive, în majoritate, dispune a se înainta acest apel la secția II pentru conexare.

(ss) B. Bossy, G. Flaișlen, I. E. Dobrescu.

Opiniune

Asupra incidentului ridicat, că această secțiune să se desesiseze de acest apel, sa în ori-ce cas să amâne judecarea lui, pe motiv că contra aceiași sentințe mai există deja un apel, și care este deja pendinte la secția II ;

Având în vedere că, din certificatul grefei secția II, No. 6417 din 1900, se stabilește pe deplin acest fapt, și ceva mai mult, apelul introdus și repartizat la secția II, este anterior apelului pendinte la această secțiune ;

Având în vedere că, ast-fel fiind, și spre a se evita contrarietate de hotăriri, ar urma ca această secțiune să se desesiseze ;

Având în vedere că unul din apelanți, și anume Ion P. Mexi, al cărui apel este pendinte la secția II, declară formal că se desistă de la apelul său ; că o asemenea declarațiune a făcut și președintele secției II la 11 Iunie, și că voește a se judeca de această secțiune ;

Având în vedere că, față cu această declarațiune categorică, spre a se evita ori-ce străgănire a părților pentru o mai grabnică soluțiune a afacerii, și neputându-se prejudeca rezultatul apelului de la secția II, afacerea urmează numai a se amâna.

Pentru aceste motive, suntem de opinie a se amâna judecarea acestui apel, până când părțile interesate vor produce încheierea secției II că s'a luat act de desistarea apelului pendinte la această secțiune.

(ss) Ath. G. Kivu, Em. Anastasiu.

Curtea de apel din Iași, s. II-a	Cour d'appel de Jassy, 2 ^e chambre
16 Octombrie 1900	16 Octobre 1900
Președenția D-lui E. Donici, Consilier	Présidence de M. E. Donici, Conseiller
Reiza Orenștein cu Solomon Zwiebel și alții	Reiza Orenștein contre Salomon Zwiebel et autres
Acțiune dotală.—Revendicarea imobilului dotal.—În timpul căsătoriei aparține bărbatului.—Autorisarea ce bărbatul ar da femeii n'o îndrătuește a reclama în locul lui.—Art. 1242 C. civ.	Actions dotales.—Revendication de l'immeuble dotal.—Droits appartenant au mari pendant le mariage.—Art. 1242 C. civ. (1549 C. civ. fr.).

Femea măritată nu are exercițiul acțiunilor relative la averea sa dotală în tot timpul cât

La femme mariée n'a pas l'exercice de ses actions dotales tant que dure le mariage et qu'elle

ține căsătoria sa nu este separată de bunuri. Acest drept aparține numai bărbatului; de unde rezultă că acțiunea în revendicare a unui imobil dotal introdusă de femeie, ear nu de bărbat, trebuie să fie respinsă ca neregulat introdusă.

Autorisarea ce bărbatul ar da soției sale spre a reclama și susține acțiunea, având de scop numai complectarea capacității ei, nu este suficientă pentru a îndeplini cerința legii ca bărbatul să reclame, ear nu femeia.

n'est pas séparée de biens; d'où la conséquence que l'action en revendication d'un immeuble dotal exercée par la femme, et non par le mari, doit être rejetée comme irrégulièrement introduite.

La femme, même dûment autorisée, est sans qualité pour intenter l'action ou y défendre, parce que l'autorisation du mari a pour but de compléter la capacité de la femme, et non de lui donner le droit d'agir en son lieu et place.

Decisia civilă No. 145.

Curtea deliberând,

Având în vedere opozițiunea făcută de Reiza Orenstein în contra decisiunii acestei Curți No. 86 din 24 Maiu 1900, prin care i s'a respins ca nesusținut apelul declarat în contra sentinței tribunalului Suceava No. 14 din 22 Ianuarie a. c.;

Având în vedere, că, prin această sentință, tribunalul Suceava, a respins ca ne fondată, acțiunea intentată de Reiza Orenstein în contra intimațiilor Solomon Zviebel, Leo Tineles și Volf Last pentru revendicarea unui imobil compus din casele cu tot locul lor, în întindere de cinci și jumătate stânjenii, situate în strada Botoșanilor din Fălticeni, ce i s'a constituit dotă de către mama sa Tauba Solomon, prin contractul matrimonial autentificat de sus zisul tribunal, la No. 749 din 24 Iunie 1869;

Având în vedere, că numiții intimați se opun la admiterea acestei acțiuni, invocând: 1) autoritatea lucrului judecat, 2) finele de neprimire că femeia măritată nu are exercițiul acțiunilor dotale 3) prescripția și 4) că acțiunea n'a fost dovedită;

Având în vedere susținerile orale și concludiunile scrise a le părților asupra motivelor invocate;

Având în vedere, că întru cât oponenta Reiza Orenstein exercita această acțiune în calitate de femeie măritată și înzestrată, prima cestiune ce trebuie resolvită de Curte, este cea de a ști, dacă femeia dotală are exercițiul acțiunilor dotale;

Având în vedere că, conform art. 1242 C. civ. sub regimul dotal, în timpul căsătoriei și până la separațiunea patrimoniilor, bărbatul are singur, ca reclamant sau ca pârât, exercițiul acțiunilor relative, la averea dotală, cu excluderea femeii;

Având în vedere că art. 1242 C. c. conferind numai bărbatului dreptul d'a urmări pe debitorii și deținătorii dotei, femeia nu i se poate substitui, și chiar autorisată de el, ea nu va putea exercita aceste acțiuni pentru că o atare autorisațiune, necesară, de alt-fel ori căreia femeii măritate, sub ori-ce regim ar fi căsătorită, nu face de cât să-i complecteze capacitatea de a sta în judecată, iar nu să îndeplinească cerința legii, (art. 1242 C. civ.), că bărbatul iar nu femeia, să reclame; că, în temeiul unei asemenea autorisațiunii femeia, stând în instanță, se judecă în numele său propriu, iar nu în numele bărbatului, și dar, nu se poate susține că acesta ar fi figurat virtual în instanța angajată de femeie;

Având în vedere că, legiuitorul, privând pe femeie de exercițiul acțiunilor dotale, a avut grija să-i ocrotească dota, dispunând în acest scop: 1) Că prescripția nu curge în contra femeiei măritate, de cât în casurile anume prevăzute de lege (art. 1878 C. civ.), și 2) că, dacă din neglijență sau rea voință a bărbatului, dota este în pericol de a se perde, femeia are dreptul d'a

cere separațiunea patrimoniilor, dobândind ast-fel exercițiul acțiunilor sale dotale (art. 1256 C. civ.):

Având în vedere că, întru cât Reiza Orenstein, femeie măritată și înzestrată, prin acțiunea de față, intentată cu autorisațiunea soțului său, P. Orenstein, revendică un imobil dotal, înstrăinat în timpul căsătoriei, ea nu are exercițiul unei ast-fel de acțiuni, decî din acest punct de vedere și fără a se mai discuta celelalte motive cari rămân fără interes în cauză urmează a i se respinge opozițiunea.

Pentru aceste considerente redactate de d. consilier V. Pretorian, în numele legii, decide: respinge opozițiunea și apelul.

(ss) Eug. Donici, N. Volenti, Al. G. Hinna, V. Pretorian, Al. Alessiu.

Observație.—Veđi în acelaș sens, Curtea din Galatz și din Iași; *Dreptul* din 1898, No. 45 și din 1901, No. 11. Guillouard, *Contrat de mariage*, IV, 1785 urm. Marcadé, VI, art. 1549, No. 2. Aubry et Rau, V, § 535, p. 547. T. Huc, IX, 436. Troplong, *Contrat de mariage*, IV, 3105. Baudry, III, 374. Thiry, III, 513. Demante et Colmet de Santerre, VI, 221 bis V. Rodière et Pont, *Contrat de mariage*, III, 1756 și urm. Fuzier-Herman, *Code civil annoté*, III, art. 1549, No. 23 urm. și autoritățile citate de acest autor.—Curtea noastră supremă a decis însă (5 Sept. 1900) că, în caz de urmărire silită a unui imobil aparținând unei femeii măritate, dēnsa poate face contestație la urmărire, cu autorisarea soțului ei, o asemenea contestație nefiind o acțiune dotală propriu zisă pentru obținerea sa recunoașterea zestreii, ci o acțiune de conservare pe care o poate exercita și femeia. În consecință, ar fi casabilă, după această teorie, ordonanța de adjudecare de câte ori tribunalul respinge o contestație făcută de o femeie măritată, cu autorisarea soțului său, la urmărirea unui imobil al ei, pe motiv că numai soțul are, după lege, exercițiul acțiunilor dotale. Veđi *Curierul judiciar* din 23 Sept. 1900, No. 63. Veđi în acelaș sens și decisia Cas. s-a II, No. 254 din 13 Nov. 1900 (nepublicată).—Unii autori refușă însă femeii exercițiul acțiunilor având chiar un caracter conservator și urgent, rămânând ca ea să provoace separarea de patrimonii. Veđi în acest din urmă sens, Guillouard, *op. cit.*, IV, 1785, 1829. Rodière et Pont, *op. cit.*, III, 1757. Aubry et Rau, V, § 536, p. 557, etc.

D. A.

BIBLIOGRAFIE

În editura tipografiei «Gutenberg» Ioseph Göbl, str. Doamnei 20, a apărut vol. II din

SCRIERI JURIDICE

DE

Alexandru Degré

coprinzând materiile de procedură civilă, drept penal și procedură penală, și fiscale

— Prețul vol. 8 lei.—Pentru abonații *Dreptului* 6 lei —